

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI RADNI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: 2 Pr-1086/16-15

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski radni sud u Zagrebu po sucu toga suda Tihani Cišper u pravnoj stvari tužitelja Sindikata nova solidarnost, Sisak, Ivana Mažuranića 3, OIB: 30759586370, kojeg zastupa punomoćnica Katja Jajaš, odvjetnica u Rijeci, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, protiv 1. tuženika INAŠ - Sindikat naftne djelatnosti, Zagreb, Trg Senjskih uskoka 2, OIB: 78734140349, 2. tuženika Sindikata naftnog gospodarstva, Zagreb, Kumičićeva 1, OIB: 24538086497, 3. tuženika Samostalnog sindikata radnika u djelatnostima energetike, kemije i nemetala Hrvatske, Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. kbr. 2, OIB: 28143499914, 4. tuženika INA-Industrija nafte d.d., Zagreb, Avenija V. Holjevca 10, OIB: 27759560625, kojeg zastupaju punomoćnici Tomislav Orešovec, Irena Vinter Gregorić, Krešimir Kiš, Martina Šimunović Lepoša, Ivan Bogdan, Ksenija Grejić i Ivan Oršolić, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Ilić, Orešovec & partneri d.o.o., Zagreb, Smičiklasova 18, 5. tuženika INA Maloprodajni servisi d.o.o., Zagreb, Šubićeva 29, OIB: 88722350183, kojeg zastupaju punomoćnici Tomislav Orešovec, Irena Vinter Gregorić, Krešimir Kiš, Martina Šimunović Lepoša, Ivan Bogdan, Ksenija Grejić i Ivan Oršolić, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Ilić, Orešovec & partneri d.o.o., Zagreb, Smičiklasova 18 i 6. tuženika Radničkog vijeća INA-Industrija nafte d.d., Zagreb, Avenija V. Holjevca 10, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Gelenčir, odvjetnik u Zagrebu, Frana Alfirevića 4, radi utvrđenja, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 5. rujna 2016. u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužitelja Marka Vukelića, odvjetnika u Rijeci, punomoćnika 1. tuženika Ivice Pintarića, punomoćnika 2. tuženika Branka Kraljića, punomoćnice 3. tuženika Nade Kurtin, punomoćnice 4. i 5. tuženika Ksenije Grejić, odvjetnice u Zagrebu i punomoćnika 6. tuženika Ivana Gelenčira, odvjetnika u Zagrebu, na ročištu za objavu presude 27. rujna 2016.,

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Utvrđuje se da je Sporazum sklopljen u Zagrebu dana 29. srpnja 2015. godine, između 1. INAŠ – Sindikata naftne djelatnosti, Trg senjskih uskoka 2, Zagreb, 2. SINDIKATA NAFTNOG GOSPODARSTVA, Kumičićeva 1, Zagreb, 3. SAMOSTALNOG SINDIKATA RADNIKA U DJELATNOSTIMA ENERGETIKE, KEMIJE I NEMETALA, Trg kralja Petra Krešimira IV 2, Zagreb, 4. trgovackog društva INA – INDUSTRIJA NAFTE d.d., Avenija V. Holjevca 10, Zagreb, 5. trgovackog društva INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o., Šubićeva 29, Zagreb i 6. RADNIČKOG VIJEĆA INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., ništetan."

II. Nalaže se tužitelju da nadoknadi 4. i 5. tuženicima parnični trošak u iznosu 2.062,50 kuna u roku od 8 dana.

- III. Nalaže se tužitelju da nadoknadi 6. tuženiku parnični trošak u iznosu 1.500,00 kuna u roku od 8 dana.
- IV. Odbija se zahtjev tužitelja, 2. tuženika i 3. tuženika za naknadom parničnog troška.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da su 1.-6. tuženici 29. srpnja 2015. sklopili Sporazum kojim reguliraju pitanje prelaska radnika zaposlenih kod 4. tuženika novom poslodavcu 5. tuženiku. Tužitelj tvrdi da je Sporazum sklopljen na štetu radnika 4. tuženika te sadrži činidbe koje su nedopuštene i protivne moralu društva zbog čega je Sporazum ništetan. Člankom 4. Sporazuma 6. tuženik se obvezao pozitivno očitovati na sve poslovne odluke među kojima su i odluke o otkazima ugovora o radu, a takvo raspolaganje nije dopušteno, jer je člankom 184. stavak 1. i 2. Zakona o radu propisano da radničko vijeće štiti i promiče interes radnika. Tako članak 138. Zakona o radu propisuje da kod prijenosa ugovora o radu mora dati ili uskratiti suglasnost, da mora razmotriti svaki pojedinačni predmet, a na isti način dužan je postupati i predstavnik radnika u nadzornom tijelu poslodavca. Nadalje, u članku 5. Sporazuma sindikati se obvezuju pozitivno očitovati u postupku suodlučivanja namjeravanih individualnih odluka o poslovno uvjetovanom otkazu radnicima, a što je suprotno s člankom 188. stavak 1. točka 1. ZR-a i člankom 183. Zakona o radu. Smisao postojanja i jedina uloga sindikata je zaštita i promicanje radničkih prava, a što se dovodi u pitanje ovim Sporazumom prema kojem su se sindikati obvezali dati pozitivna očitovanja na otkaze radnicima. Preuzimanje obveze da se unaprijed odriču prava na uskratu davanja suglasnosti protivna je moralu društva i članku 59. Ustava Republike Hrvatske, jer tu odredbu treba tumačiti ne samo kao slobodu osnivanja sindikata, nego i slobodu njegovog djelovanja. Namjera je 4. tuženika da iz svog poslovanja izdvoji maloprodaju i taj dio svoje djelatnosti prenese na 5. tuženika, a da radnici sklapaju sporazum o prestanku radnog odnosa s 4. tuženikom i da im ujedno bude ponuđeno sklapanje novih ugovora o radu s 5. tuženikom. Tužitelj tvrdi da takvo "prebacivanje" radnika predstavlja prenošenje ugovora o radu na novog poslodavca što se mora provesti po propisanoj proceduri, a što u konkretnom slučaju nije predviđeno. Nadalje, u članku 1. stavak 7. Sporazuma 6. tuženik je dao suglasnost 4. tuženiku da prikuplja, obrađuje i dostavi 5. tuženiku osobne podatke radnika. Za takvo raspolaganje nisu ovlašteni, niti 4. tuženik, niti 6. tuženik, jer članak 5. Zakona o zaštiti osobnih podataka propisuje da voditelj zbirke osobnih podataka smije obrađivati osobne podatke samo uz zakonom predviđene uvjete. Slijedom svega navedenog tužitelj predlaže da sud presudom utvrdi da je Sporazum sklopljen 29. srpnja 2015. između 1.-6. tuženika ništetan te da nalozi 1.-6. tuženicima da mu nadoknade parnični trošak za zakonskim zateznim kamataima tekućim od presuđenja pa do isplate.

1. tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je Sporazum od 29. srpnja 2015. sklopljen u dobroj vjeri i osobito u svrhu zaštite sigurnosti zaposlenja te promicanja prava i interesa radnika. Sporazum je sklopljen u okviru pozitivnih propisa i prava raspolaganja 1.-6. tuženika te nema razloga za utvrđenje ništetnosti istoga. Osporava pravni interes tužitelja za vođenje ovog postupka i predlaže tužbu odbaciti. Netočne su tvrdnje tužitelja da 1. tuženik nije sloboden u svom sindikalnom djelovanju i da je postupao protivno članku 188. stavak 1. točci 1. Zakona o radu. Sklapanju samog Sporazuma prethodili su pregovori koji su trajali šest mjeseci, proveden je referendum između članova 1. tuženika kojim je dana prilika da se članovi izjasne o pitanju potpisivanja ili nepotpisivanja Sporazuma, te se 71,03 % članova izjasnilo za prihvaćenje Sporazuma. Ističe da je uz predmetni Sporazum dogovoren i tekst budućeg Kolektivnog ugovora za 5. tuženika INA Maloprodajni servisi d.o.o. kroz kojeg je osigurana sigurnost zaposlenja, kontinuitet staža, šestomjesečno obeštećenje razlike plaće te

sva druga dodatna materijalna i nematerijalna prava radnika. Stoga 1. tuženik predlaže odbiti tužbeni zahtjev.

2. tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je tekst Sporazuma javno objavljen i učinjen dostupnim svim članovima 2. tuženika te se svaki radnik imao mogućnost osobno izjasniti da li prihvaca ili ne prihvaca u njemu predviđene mogućnosti/prava. Sporazum je rezultat socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja između ovlaštenih subjekata u okviru njihovih zakonitih i na zakonom zasnovanih ovlaštenja i raspoložbi. Istiće da Zakon o radu izrekom navodi pravo radničkog vijeća da uskrati suglasnost u pogledu svih pitanja koja su u njegovoj nadležnosti, da sklapa ili ne sklapa sporazume s poslodavcem te da odobri prikupljanje, obradu, korištenje i dostavljanje osobnih podataka radnika trećim osobama. Također Zakon o radu izrekom navodi pravo sindikata da uskrati suglasnost u pogledu svih pitanja koja su u njegovoj nadležnosti da pregovorima i socijalnim dijalogom putem sporazuma uređuje pitanja iz radnog odnosa, odnosno tužitelj pogrešno obrazlaže i tumači kada u tužbi pobrojava nezakonitosti i nedopuštenosti postupanja 1.-6. tuženika. Osporava da bi bila povrijedena ustavna norma o pravu na sindikalno organiziranje, da bi se radilo o povredi javnog morala te predlaže odbiti tužbeni zahtjev u cijelosti uz naknadu eventualnih sudske pristojbi.

3. tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je tužba nedopuštena, jer tužitelj podnosi deklarativnu tužbu, a takva tužba može se podnijeti samo radi utvrđenja postojanja, odnosno nepostojanja kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost kakve isprave. Stoga predlaže odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu troškova eventualnih sudske pristojbi.

4. i 5. tuženici u odgovoru na tužbu navode da nisu ispunjene formalne prepostavke za vođenje ovog postupka, jer tužitelj nije zainteresirana stranka i nema pravni interes budući nije razvidno da bi netko tužiteljevo subjektivno pravo bilo povrijeđeno ili ugroženo sklapanjem Sporazuma, niti je tužitelj učinio vjerojatnim da će njegov tužbeni zahtjev, ako bude usvojen, za njega predstavljati ostvarenje odredene pravno relevantne koristi. Pobjijani Sporazum nema izravni utjecaj na položaj pojedinih radnika nego je organizacijska promjena, a svaki radno pravni odnos reguliran je zasebnim aktom kojeg svaki radnik može pobijati iz svih zakonom predviđenih osnova, pa 4. i 5. tuženici predlažu zbog nedostatka pravnog interesa odbaciti tužbu. Ako sud ovakve prigovore ocijeni neosnovanim, 4. i 5. tuženici ističu da Sporazum treba sagledati u cjelini, da isti utvrđuje čitav niz obveza za 4. i 5. tuženika (sklapanje ugovora o radu, sklapanje kolektivnog ugovora, isplata plaća u utvrđenim iznosima, isplati otpremnina u određenim slučajevima, pristup pregovorima radi sklapanja sporazuma o pravima branitelja Domovinskog rata) te je promašen i neprihvatljiv stav tužitelja kako članci 4. i 5. Sporazuma nisu u skladu sa zaštitom radnika, već određenom krugu radnika daje značajno veća materijalna i nematerijalna prava od onih koja bi ostvarili primjenom Zakona o radu. Sporazum je sklopljen kao rezultat socijalnog dijaloga i konsenzusa nakon višemjesečnog razdoblja razgovora i pregovora pri čemu su sve stranke imale sve relevantne podatke i dokumentaciju te razmjenjivale stavove. Neosnovano se tužitelj poziva na članak 137. Zakona o radu, jer ovdje nije slučaj prijenosa poduzeća, dijela poduzeća ili gospodarske djelatnosti, već o povjeravanju obavljanja operativnog upravljanja poslovanjem maloprodajnih mjesta posebnom pravnom subjektu. U pogledu osobnih podataka radnika, Zakon o radu predstavlja lex specialis u odnosu na Zakon o zaštiti osobnih podataka, pa tako prema članku 29. Zakona o radu poslodavac smije prikupljati, obrađivati, koristiti i dostavljati trećim osobama osobne podatke radnika, ako je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa. Također je člankom 12. stavak 4. Kolektivnog ugovora 4. tuženika izričito predviđena obveza poslodavca da u slučaju ustupanja poslova drugim pravnim osobama omogući radnicima koji su te poslove obavljali prelazak na rad kod novog poslodavca. Navedeno nije moguće ostvariti bez dostave odgovarajućih podataka, pa je

postupanje stranaka Sporazuma bilo u svrhu ispunjenja obveza preuzetih Kolektivnim ugovorom. Stoga 4. i 5. tuženici predlažu odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu parničnog troška.

6. tuženik u odgovoru na tužbu navodi da se Sporazum treba analizirati kao cjelina iz koje je razvidno da njegov sadržaj predstavlja rezultat socijalnog dijaloga i konsenzusa sa svrhom zaštite i promicanja prava i interesa svih radnika. Tužitelj u tužbi parcijalno navodi dijelove Sporazuma, a ne navodi dijelove kao što je npr. članak 7. kojim je u slučaju poslovno uvjetovanog otkaza radnicima zagarantirana otpremnina u višem iznosu nego je to ugovorenog kolektivnim ugovorom, ili članak 10. koji daje radnicima pravo obeštećenja u vidu posebne nagrade. Pogrešno tužitelj tvrdi da 6. tuženik nije ovlašten dati suglasnost 4. tuženiku da prikuplja i obrađuje osobne podatke radnika, kao i da bi raspolažanje radničkog vijeća prilikom odlučivanja iz članka 151. Zakona o radu bilo nedopušteno. Sukladno članku 151. stavku 1. točka 7. Zakona o radu 6. tuženik ima ovlaštenje dati poslodavcu da prikuplja, obrađuje, koristi i daje trećim osobama podatke o radnicima, a isti sadržaj ima članak 12. stavku 4. Kolektivnog ugovora 4. tuženika. Istaže da odredbe Sporazuma ne sadrže činidbe koje su nedopuštene, niti su iste protivne moralu društva, pa predlaže odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu parničnog troška.

Tijekom dokaznog postupka sud je izvršio uvid u presliku Sporazuma od 29.7.2015. (list 4-6 spisa), izvadak iz Kolektivnog ugovora za INA d.d. od 27.02.2014. (list 19-20 spisa), izvadak iz zapisnika sa sastanka Izvršnog povjereništva INAŠ-a od 10.7.2015. (list 28 spisa), referendumski listić INAŠ-a (list 29 spisa), rezultate referenduma (list 30 spisa), ispis web stranice "INAŠ info" od 15.07.2015., 30.09.2015., 16.10.2015., 22.01.2016., 16.12.2015. (list 31-50 spisa) i popis članova tužitelja (list 70-74 spisa).

Iz navoda tužbe, odgovora na tužbu 1.-6. tuženika te izvršenog uvida u predmetne isprave sud je utvrdio relevantne činjenice koje, zapravo, između stranaka nisu sporne. Sporno je pravno pitanje pa je sud kao nepotrebne odbio dokazne prijedloge tužitelja te 4. i 5. tuženika. Tako je odbijen prijedlog tužitelja da 4. tuženik dostavi ugovore o radu i posljednje dvije liste plaća za radnike Irenu Blašković, Danijela Danilovića, Maria Fasolia, Iliju Filipovića, Damira Husareka, Edia Jurasa, Peru Kneževića, Damira Marasa, Marija Marinica, Igora Novaka, Marina Pavušeka, Josipa Plazibata i Adama Stojanovića, a da 5. tuženik dostavi ugovore o radu i prve dvije isplatne liste za radnike Irenu Blašković, Danijela Danilovića, Maria Fasolia, Iliju Filipovića, Damira Husareka, Edia Jurasa, Peru Kneževića, Damira Marasa, Marija Marinica, Igora Novaka, Marina Pavušeka, Josipa Plazibata i Adama Stojanovića, jer sud smatra da eventualne razlike u plaćama i drugim pravima radnika iz radnog odnosa kod 4. tuženika u odnosu na prava kod 5. tuženika nisu u nikakvoj vezi s utvrđivanjem ništetnosti Sporazuma. Odbijen je prijedlog tužitelja da 1. tuženik dostavi liste radnika koji su glasali na referendumu o prijenosu poslovanja 4. tuženika na 5. tuženika i da 1. tuženik dostavi podatak koji su od radnika, koji su glasali na referendumu, sklopili ugovore o radu s 5. tuženikom, jer na pitanje ništetnosti nije od nikakvog utjecaja izjašnjenje članova 1. tuženika budući nije sporno da je 1. tuženik potpisao sklapanje Sporazuma. Odbijen je prijedlog da se sasluša predsjednik tužitelja Predrag Sekulić, jer tužitelj nije pregovarao oko sklapanja Sporazuma, a njegove tvrdnje i mišljenje proizlazi iz tužbenih navoda i navoda tijekom postupka, pa se saslušanjem predsjednika tužitelja ne mogu utvrditi relevantne činjenice, kao niti saslušanjem zakonske zastupnice 1. tuženika Maja Rilović.

Također su kao nepotrebni odbijeni dokazni prijedlozi 4. i 5. tuženika da se sasluša direktor 5. tuženika Davor Peruško, da se sasluša svjedok Željko Vukić i da se sasluša svjedokinja Vladimira Senčar Perkov, svi na okolnost sklapanja Sporazuma, jer sud ocjenjuje da su okolnosti sklapanja Sporazuma razvidne iz sadržaja samog Sporazuma, a posebno uvodnog dijela Sporazuma.

Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno kao i svih dokaza zajedno, te na temelju rezultata cijelokupnog postupka, sukladno članku 8. Zakona o puničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 84/08., 123/08., 57/11. i 25/13. - dalje: ZPP) ovaj sud smatra da tužbeni zahtjev nije osnovan.

Predmet spora je utvrđenje ništetnim Sporazuma kojeg su 1.-6. tuženici sklopili 29. srpnja 2015. Članak 322. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15. – dalje: ZOO) propisuje da je ugovor ništetan, ako je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

Prema članku 327. stavak 1. ZOO-a na ništetnost se može pozivati svaka zainteresirana osoba što znači da sam zakon daje aktivnu procesnu legitimaciju za tužbu na utvrđenje svakoj zainteresiranoj osobi bez potrebe dokazivanja pravnog interesa (*VTS, Pž-7895/03 od 13.12.2006.*). Neovisno o navedenom valja istaknuti da je tužitelj sindikat koji djeluje kod 4. tuženika i njegovi su članovi radnici 4. tuženika, odnosno 5. tuženika (list 70-74 spisa) pa pod pretpostavkom da je točno ono što tužitelj tvrdi (da je Sporazum sklopljen na štetu radnika) tada bi presuda kojom se utvrđuje ništetnim predmetni Sporazum bila od pravne koristi za njegove članove, tj. članove tužitelja. Stoga su neosnovani prigovori 1.-6. tuženika da tužitelj nema pravni interes za podnošenje ove tužbe, jer da nije dokazao pravnu korist koju bi imao od eventualno za njega pozitivne presude.

Tužitelj tvrdi da je Sporazum ništetan jer sadrži činidbe koje su nedopuštene i protivne moralu društva pri čemu navodi članak 4., članak 5. i članak 1. stavak 7. Sporazuma. Zapravo tužitelj ističe djelomičnu ništetnost u smislu članka 324. ZOO-a, jer u tužbi i tijekom postupka ističe ništetnost samo predmetnih odredbi Sporazuma, a ne tvrdi, niti obrazlaže u čemu bi se sastojala eventualna ništetnost ostalih odredbi, pa tako i Sporazuma u cjelini.

U odnosu na članak 4. Sporazuma tužitelj tvrdi da je ništetan iz razloga što je protivan članku 148. stavak 1. i 2. Zakona o radu ("Narodne novine" broj 93/14. - dalje: ZR) koji propisuje temeljna ovlaštenja radničkog vijeća. Tako radničko vijeće štiti i promiče interes radnika zaposlenih kod određenog poslodavca, savjetovanjem, suodlučivanjem ili pregovorima s poslodavcem ili od njega opunomoćenom osobom, o pitanjima važnim za položaj radnika (stavak 1.). Radničko vijeće pazi na poštivanje ovoga zakona, pravilnika o radu, kolektivnih ugovora te drugih propisa (stavak 2.).

Člankom 4. Sporazuma 6. tuženik - Radničko vijeće se obvezalo u postupku savjetovanja, odnosno suodlučivanja pozitivno očitovati na sve poslovne odluke, a posebno one navedene u točci 3.9. Zapisnika br. 8 od 6. srpnja 2015. Tužitelj tvrdi da je sklapanjem članka 4. Sporazuma 6. tuženik postupio protivno svojim temeljenim ovlaštenjima i obvezama s svrhom zaštite radnika, tj. radi se o činidbi protivnoj prisilnom propisu, ali i javnom moralu.

Sukladno članku 140. ZR-a radnici imaju pravo sudjelovati u odlučivanju o pitanjima u vezi s njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima te niti jedna odredba ZR-a ili nekog drugog zakona ne zabranjuje radničkom vijeću sklapanje sporazuma s poslodavcem, a kojima bi se uredila prava i obveze iz radnog odnosa. Dakle, nema zakonske zabrane da 6. tuženik s 4. i 5. tuženicima sklapa ugovor u kojim se uređuju pitanja važna za položaj radnika. Tužitelju je sporno što se u članku 4. Sporazuma 6. tuženik unaprijed obvezao dati pozitivno očitovanje u postupku savjetovanja iz članka 150. ZR-a, odnosno suodlučivanja iz članka 151.

ZR-a te tvrdi da ove odredbe propisuju obvezu savjetovanja – suodlučivanja prije donošenja svake pojedinačne odluke važne za položaj radnika.

Prema ocjeni suda članak 4. Sporazuma ne znači da 4. tuženik nije dužan provesti postupak savjetovanja, odnosno suodlučivanja, jer se radi o zakonskoj obvezi iz članka 150. i 151. ZR-a. Točno je da je poslodavac radničkom vijeću u tim postupcima dužan potpuno i pravodobno dostaviti sve podatke važne za položaj radnika i to u pogledu svake pojedinačne namjeravane odluke. Članak 4. Sporazuma ne sadržava samo obvezu pozitivnog očitovanja već i sadržaj u kojem se navodi svrha zaštite i promicanja prava i interesa svih radnika. Navedeni članak treba razmotriti u duhu cijelokupnog sadržaja Sporazuma, a iz kojeg je razvidno da su sindikati i radničko vijeće dali inicijativu za pregovore s 4. i 5. tuženicima, a u svrhu zaštite i promicanja prava i interesa svih radnika (uvodni dio Sporazuma). 4. tuženik je donio poslovnu odluku o operativnom modelu uključivanja poduzetnika u maloprodajnu mrežu, tj. poslovnu odluku da se operativno upravljanje poslovanjem maloprodajnih mesta prepusti partnerima, između ostalog i 5. tuženiku. Pogrešno tvrdi tužitelj da se radi o prijenosu poduzeća, dijela poduzeća, gospodarske djelatnosti ili dijela gospodarske djelatnosti, pa da bi u tom slučaju govorili o prenošenju ugovora o radu na novog poslodavca. Naime, radi se o prijenosu operativnog upravljanja poslovanjem maloprodajnih mesta te nema zakonskih pretpostavki za primjenu članka 137. ZR-a, tj. obvezi 4. tuženika da ugovore o radu prenese na novog poslodavca. Stoga su u cijelosti neosnovani navodi tužitelja da "prebacivanje" radnika predstavlja prenošenje ugovora o radu.

Nadalje, pod pretpostavkom da se radi o prijenosu gospodarske djelatnosti, kako to tvrdi tužitelj, tada će ugovori o radu biti preneseni na novog poslodavca u smislu članka 137. ZR-a i tada se ne radi o otkazima ugovora o radu, pa neće biti uporišta za primjenu Sporazuma.

Posebno se ističe da očitovanje radničkog vijeća ili sindikata u postupku savjetovanja ne obvezuje poslodavca, odnosno poslodavac može otkazati ugovor o radu ili prenijeti ugovor o radu na novog poslodavca usprkos tome što se radničko vijeće ili sindikat protivio takvoj odluci.

Člankom 5. Sporazuma sindikati su se obvezali pozitivno očitovati u postupku suodlučivanja namjeravanih individualnih odluka o poslovno uvjetovanom otkazu radnicima koji su odbili prijeći na rad kod novog poslodavca te tužitelj tvrdi, da je ovakva odredba u suprotnosti s člankom 188. stavak 1. točka 1. i članka 183. ZR-a, jer ograničava slobodu odlučivanja sindikata, a što je suprotno i članku 60. Ustava Republike Hrvatske. Argumentacija tužitelja u odnosu na članak 5. Sporazuma identična je kao i u odnosu na članak 4. Sporazuma i djelovanje radničkog vijeća. Kao što je već rečeno, Sporazum treba sagledati u njegovoj cjelini, tj. uzeti u obzir da se radi o socijalnom dijalogu i da je sindikatima, odnosno 1.-3. tuženicima, poznato da je 4. tuženik donio odluku o operativnom modelu upravljanja poslovanjem na maloprodajnom mjestu putem poduzetnika, a što za posljedicu ima prestanak potrebe obavljanja poslova na maloprodajnim mjestima. Postupak suodlučivanja u odnosu na zaštićene kategorije radnika kao što su sindikalni povjerenici ne znači da se sindikati moraju negativno očitovati na namjeravanu odluku o otkazu, odnosno uskratiti suglasnost, već zakonodavac propisivanjem postupka suodlučivanja predviđa posebnu zaštitu tih radnika od zlouporabe i samovolje poslodavca. Naime, u postupku savjetovanja poslodavac nije vezan očitovanjem radničkog vijeća ili sindikata, a u postupku suodlučivanja potrebna je suglasnost (pozitivno očitovanje) kako bi postojala formalna pretpostavka za donošenjem odluke o otkazu. U oba postupka nužno je da poslodavac dostavi radničkom vijeću, odnosno sindikatu pravodobno i potpuno sve podatke važne za donošenje odluke te potrebne radi sagledavanja njezina utjecaja na položaj radnika. Iz sadržaja

Sporazuma razvidno je da su socijalni partneri u postupku pregovaranja prije sklapanja razmatrali sve okolnosti i posljedice koje na radnike ima odluka 4. tuženika o operativnom modelu upravljanja poslovanjem na maloprodajnom mjestu putem poduzetnika. Članak 5. ne znači da 4. tuženik nema obvezu provođenja postupka suodlučivanja u odnosu na pojedinačne odluke o otkazu, a što čini sadržaj članka 188. stavak 1. točka 1. ZR-a. Sama vrsta očitovanja (davanje suglasnosti ili uskrata suglasnosti) nije regulirana ZR-om, već je stvar slobode sindikalnog djelovanja. Upravo sklapanje Sporazuma jedno je od načina slobode sindikalnog djelovanja, jer su sindikati u socijalnom dijalogu i pregovorima sa svrhom zaštite i promicanja prava i interesa svih radnika, a kako je to posebno naznačeno u uvodnom dijelu Sporazuma, pristupili njegovom sklapanju.

Tužitelj tvrdi da je članak 5. Sporazuma ništetan iz razloga što je protivan članku 60. Ustava Republike Hrvatske (u tužbi pogrešno navedeno da se radi o članku 59.), jer da ta odredba znači, ne samo slobodu osnivanja sindikata, nego i slobodu njegovog djelovanja, a da je Sporazumom ta sloboda ograničena na grub način. Članak 60. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske propisuje da radi zaštite svojih gospodarskih i socijalnih interesa, svi zaposleni imaju pravo osnivati sindikate i slobodno u njih stupati i iz njih istupati. Sklapanje Sporazuma ni na koji način ne ugrožava pravo radnika 4. i 5. tuženika da budu članovi bilo kojeg sindikata, niti je Sporazumom ograničena sloboda sindikalnog djelovanja. Očito je da je tužitelj nezadovoljan sadržajem Sporazuma i da smatra da su njime povrijeđena prava i interesi radnika, ali to ne znači da je Sporazum ništetan. Kao i kod svakog ugovora, tako i kod ovog, sadržaj i eventualno nezadovoljstvo postignuto u pregovorima radi postizanja sporazuma ne predstavlja zakonske razloge za ništetnost te se tužitelj neosnovano poziva na članak 60. Ustava Republike Hrvatske budući predmetni Sporazum niti u jednom svom dijelu ne dovodi u pitanje slobodu sindikalnog osnivanja i slobodu sindikalnog djelovanja.

Ne postoji zakonska zabrana da radničko vijeće i sindikat sklapa sporazum s poslodavcem, a kojim rješava određena pitanja važna za položaj radnika. Dapače, temeljna uloga radničkog vijeća i sindikata je promicanje i zaštita interesa svojih članova, a životno je i logično da se ta uloga kao i ovlaštenje koje radničko vijeće i sindikat imaju prema odredbama ZR-a, ostvaruje u socijalnom dijalogu. Članci 4. i 5. Sporazuma ne zadiru niti u jedno pravo radnika, niti unaprijed determiniraju pravo radnika na rad i pravo na zaštitu od nezaposlenosti, kako to tvrdi tužitelj. Obveza je radničkog vijeća i sindikata da u postupku savjetovanja ili suodlučivanja razmotre sve okolnosti važne za položaj svakog radnika i daju pojedinačno očitovanje za svaku namjeravanu odluku. Tuženik je donio poslovnu odluku da se upravljanje maloprodajnim mjestima prepusti partnerima i predmetni Sporazum sklopljen je u svrhu zaštite i promicanja prava i interesa radnika koji su zahvaćeni ovakvom poslovnom odlukom 4. tuženika.

1. tuženik je sindikat koji zastupa više od 70% radnika maloprodaje, a koju činjenicu tužitelj i ostali tuženici nisu osporili. Iz izlista "INAŠ info" (list 31 spisa) proizlazi da je 4. tuženik započeo s primjenom operativnog modela upravljanja poslovanjem na maloprodajnim mjestima putem poduzetnika polovinom 2013. unatoč protivljenju Radničkog vijeća i sindikata te da su sveukupna materijalna primanja radnika kod novih poslodavaca manja za više od 50% u odnosu na prava koja su radnici imali kod 4. tuženika. Kako bi se zaustavilo daljnje uvođenje ovog operativnog modela upravljanja u maloprodajnu mrežu sindikati su podnijeli zajedničku inicijativu za pregovore oko budućeg poslovno održivog modela upravljanja maloprodajnim mjestima i predmetni Sporazum rezultat je te inicijative i socijalnog dijaloga sindikata i radničkog vijeća s 4. i 5. tuženikom. Prije potpisivanja Sporazuma 1. tuženik proveo je referendum između svojih članova u pogledu prihvaćanja ili neprihvaćanja potpisivanja Sporazuma i na tom referendumu se 71,03% od odazvanih članova suglasilo s prihvaćanjem Sporazuma (list 30 spisa). Iz navedenog proizlazi da je Sporazum

sklopljen na inicijativu sindikata i radničkog vijeća, a sa svrhom zaštite i promicanja prava i interesa radnika nakon što je utvrđeno da su materijalna prava radnika kod novih poslodavca puno niža od prava koja su ti radnici imali kod 4. tuženika. Dakle, nikako se ne može govoriti da bi sklapanje Sporazuma bilo protivno slobodi sindikalnog djelovanja ili ograničavalo ovlaštenje radničkog vijeća u zaštiti interesa radnika.

Tužitelj tvrdi da je u članku 1. stavak 7. Sporazuma radničko vijeće dalo suglasnost da se prikupljaju, obrađuju i dostavljaju osobni podaci radnika maloprodajnih mesta 5. tuženiku, a da za takvo raspolaganje 4. tuženik i 6. tuženik nisu ovlašteni te da se radi o postupanju protivno Zakonu o zaštiti osobnih podataka. Ovakve tvrdnje tužitelja nisu osnovane iz razloga što je ZR u odnosu na Zakon o zaštiti osobnih podataka lex specialis, pa tako u članku 29. stavak 1. propisuje da se osobni podaci radnika smiju prikupljati, obrađivati, koristiti i dostavljati trećim osobama pod pretpostavku da je to određeno ZR-om ili drugim zakonom ili ako je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa, odnosno u vezi s radnim odnosom.

Nadalje članak 151. stavak 1. točka 7. ZR-a propisuje da poslodavac samo uz prethodnu suglasnost radničkog vijeća može donijeti odluku o prikupljanju, obrađivanju, korištenju i dostavljanju trećim osobama podataka o radniku. Citirana odredba je u vezi s člankom 29. stavak 1. ZR-a i zapravo predstavlja obvezu 4. tuženika da zatraži suglasnost od radničkog vijeća za prikupljanje podataka o radnicima, a koji podaci su, u konkretnom slučaju, nužni radi sastavljanja ponuda ugovora o radu kod 5. tuženika. Dakle, radi se o postupanju o interesu radnika, a ne protivno interesima radnika.

Ovakvi tužbeni navodi su zapravo kontradiktorni navodima tužitelja da se radi o prijenosu gospodarske djelatnosti i obvezi prijenosa ugovora o radu. Budući tužitelj tvrdi da se radi o prijenosu ugovora o radu, tada ne može u isto vrijeme tvrditi da je povrijeđen Zakon o zaštiti osobnih podataka, jer su osobni podaci radnika potrebni kako bi se ostvario prijenos ugovora o radu. Neovisno o prijenosu ugovora o radu i činjenici da se u konkretnom slučaju ne radi o prijenosu gospodarske djelatnosti ističe se da je iz sadržaja Sporazuma razvidno da su osobni podaci radnika potrebni za izradu ponude ugovora o radu koje ugovore je radnicima ponudio na sklapanje 5. tuženik, a što je svakako u interesu radnika.

Slijedom navedenog ovaj sud nije utvrdio da je člankom 1. stavak 7., člankom 4. i člankom 5. Sporazuma, kao niti bilo kojom drugom odredbom Sporazuma povrijeđen Ustav Republike Hrvatske, prisilni propis ili moral društva. Također nije utvrđeno da bi se sklapanjem Sporazuma obespravila osnovna prava radnika ili da bi Sporazum bio protivan zaštiti i interesima prava radnika. 4. tuženik je donio poslovnu odluku o prijenosu operativnog upravljanja maloprodajnih mesta na druge poduzetnike, između ostalog na 5. tuženika, a koja odluka izravno utječe na prava i obveze radnika. Ovakva poslovna odluka neosporno stvara neizvjesnost oko položaja radnika te je u takvom slučaju od velikog značaja socijalni dijalog između poslodavca te radničkog vijeća i sindikata, a kako bi se generalno zaštitila prava i interesi radnika. Članak 150. ZOO-a određuje da će ugovorom o nagodbi (sporazumom) osobe između kojih postoji spor ili neizvjesnost u nekom pravnom odnosu, uzajamnim popuštanjem, prekidaju spor, odnosno otklanjaju neizvjesnost i određuju svoja uzajamna prava i obveze. U konkretnom slučaju postojala je neizvjesnost u pogledu radnog odnosa radnika 4. tuženika zaposlenih na maloprodajnim mjestima i tu neizvjesnost otklonili su 1.-6. tuženici sklapanjem Sporazuma kojim su utvrdili osnovne načine postupanja u odnosu na prestanak radnog odnosa kod 4. tuženika, kao i prava tih radnika. Dakle, predmetni Sporazum sklopljen je skladu s ovlaštenjima radničkog vijeća i sindikata, u skladu s člankom 150. ZOO-a, a radi zaštite i promicanja prava i interesa svih radnika, te nije utvrđeno da bi Sporazum bio

protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, odnosno ništetan u smislu članka 322. stavak 1. ZOO-a. Stoga je sud odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Odluka o parničnim troškovima temelji se na članku 154. stavak 1. ZPP-a te je odbijen zahtjev tužitelja za naknadu parničkog troška. Također su odbijeni zahtjevi 2. i 3. tuženika za trošak eventualnih sudske pristojbi, jer im takav trošak nije nastao.

4. i 5. tuženiku priznati su troškovi zastupanja po punomoćniku sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 142/12., 103/14. i 118/14.). Priznati su troškovi sastava odgovora na tužbu (Tbr.8/1 i Tbr.36 – 82,5 bodova) i zastupanja na ročištu 5.9.2016. (Tbr.9/1 i Tbr.36 – 82,5 bodova), što iznosi 165 bodova. Uzimajući u obzir vrijednost jednog boda od 10,00 kuna i uvećano za 25% PDV-a, 4. i 5. tuženicima je dosuđen trošak u iznosu od 2.062,50 kuna. Trošak sudske pristojbi nije im priznat, jer im takav trošak nije nastao.

6. tuženiku je priznat trošak zastupanja po punomoćniku i to za sastav odgovora na tužbu (Tbr.8/1 – 75 bodova) i zastupanja na ročištu 5.9.2016. (Tbr.9/1 – 75 bodova), što iznosi 150 bodova. Uzimajući u obzir vrijednost jednog boda od 10,00 kuna, 6. tuženiku je dosuđen trošak u iznosu od 1.500,00 kuna. Trošak sudske pristojbi nije mu priznat, jer mu takav trošak nije nastao.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 27. rujna 2016.

Sudac:

Tihana Cišper, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 8 dana od dana objave presude. Žalba se podnosi ovome sudu pisanim putem u 4 primjerka, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

DNA:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. 1. tuženiku
3. 2. tuženiku
4. 3. tuženiku
5. 4. i 5. tuženicima po punomoćniku
6. 6. tuženiku po punomoćniku

Za točnost otpryvka – ovlašteni službenik:

